

Lausunto

08.08.2024

Asia: VN/36693/2023

Lausuntopyyntö Suomen kyberturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VTT:n lausunto Suomen kyberturvallisuusstrategiaan

Viite: VN/36693/2023

Lausunto

VTT kiittää mahdollisuudesta saada lausua valtioneuvoston periaatepäätökseen Suomen kyberturvallisuusstrategiaksi. Periaatepäätöksellä linjataan Suomen kyberturvallisuuden tavoitteista vuosille 2024-2035 ja täytetään EU:n kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2) vaatimukset. VTT on mainitun kyberturvallisuusdirektiivin soveltamisalaan kuuluva yhteisö ja VTT:llä on merkittävä rooli yhteiskunnan kyberturvallisuuden tukemisessa omassa tutkimustoiminnassaan. Kyberturvallisuus liittyy keskeisesti lähes kaikkeen tehtävään tutkimukseen, koska yhä laajempi osa tutkimuksesta tehdään tai on riippuvainen kyberympäristöstä ja siten myös sen turvallisuudesta. VTT toimii edelläkävijänä uusien teknologioita kehitettäessä ja siksikin VTT:n rooli kyberturvallisuuden kehittämisessä on kasvava. VTT on jo pitkään kehittänyt omaa kyberympäristöään sekä toimintaansa parantamalla suojaus- ja toimintaa omassa toimintaympäristössään. VTT:llä on myös keskeinen rooli uusien teknologioiden ja näiden kyberturvallisuuden kehittäjänä. VTT:n rooli on viime vuosina kasvanut myös puolustusteknologian kehittämisessä ja kyberturvallisuudesta huolehtimisessa näissä teknologisissa ratkaisuissa.

Lausunnon kohteena oleva periaatepäätöstä voidaan pitää erittäin merkittävänä askeleena kansallisen kyberturvallisuuden kehittämiseksi ja resilienssin parantamiseksi kyberhyökkäyksiä vastaan. Koordinointi ja yhteistyö paitsi viranomaisten, mutta myös yritysmaailman ja tutkimuskentän välillä on kansallisesti tärkeää. Rajallisten resurssien täysimittainen hyödyntäminen sekä tutkimuksen ja tuotekehityksen laaja kansallinen hyödyntäminen edesauttaa hyvää suojausta ja

nopeaa sekä tehokasta reagointia poikkeamiin kyberkentässä. Tämä osaltaan rajoittaa merkittävästi potentiaalisia vahinkoja ja mahdollistaa nopean toipumisen.

Periaatepäätös nostaa esille erittäin hyvin paitsi teknologisen myös geopolittisen muutoksen vaikutuksia. Digitalisaatio, sota Euroopassa ja Suomen liittyminen sotilasliitto Natoon on nostanut esille uusia haasteita, joskin myös mahdollisuuksia. Erityisesti tunnistetaan toimitusketjujen häiriöherkkyyks sekä uusien tuotantomahdollisuuksien näkymät. Erittäin merkittävänä pidämme periaatepäätöksessä esiin nostettua tiedonvaihdon tärkeyttä. Sujuva tiedonvaihto mahdollistaa riskitiedon väittämisen toimijoiden kesken, mutta myös mahdollistaa sujuvan tutkimuksen ja tuotekehityksen. Suomi on kehittyneen teknologian maa ja VTT osaltaan tukee tätä kehitystä kaikin tavoin. Kvanttitekniikka, mikroelektroniikka ja kybertutkimus ovat nyt käsillä olevan kyberympäristön osalta merkittäviä tekijöitä. Viranomaisten tulee pystyä viestimään tehokkaasti ilmiöistä ja tarpeista yrityksille, mutta yritysten on kyettävä myös käsittelemään saamaansa tietoa tehokkaasti. Turvallisten ja riittävän helposti saatavilla olevien suojattujen viestintäratkaisujen rooli on keskeinen.

Tavoitteenasetanta ja esitetyt toimenpiteet vaikuttavat selkeiltä ja kannatettavilta. Ne vastaavat pitkälti VTT:n näkemyksiä tutkimuksen ja tuotekehityksen roolista kyberturvallisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Yhteistoiminta ja selkeät roolit sekä vastuut edesauttavat tehokasta resurssointia ja toiminnan kehittämistä. Lyhyt vasteaika on edellytys tehokkaalle torjunnalle. Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että vastuiden ja veloitteiden tulee olla oikeasuhtaisia yrityksen liiketoimintaan ja sen liiketoimintastrategioihin nähden. Varautumisveloitteita ei voida ulottaa kohtuuttoman suuriksi ilman, että muu toiminta kärsii. Varautumisen kustannusten tulee pysyä sopivassa suhteessa liiketoiminnan kokoon nähden. Muussa tapauksessa on huolehdittava yhteiskunnan tuesta niiden toteuttamiseksi viranomaisten edellyttämälle tasolle.

VTT katsoo, että nyt esitetty luonnos kyberturvallisuusstrategiaksi tukee kansallista kybervarautumista ja mahdollistaa myös VTT:n roolin kehittämisen kyberturvallisuuden kehittäjänä paitsi kansallisesti myös kansainvälisesti merkittävänä yrityksenä.

Reponen Tero
Technical Research VTT